

vor, katerega bi jaz po slovensko tako-le rekel: »Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce«.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Dolgo ni bilo v državnem zboru toliko važnih rečij v posvetovanju, kakor jih bode v sedanjem. Dunajska občila na nova veljava denarja naj se sklene v tako kratkem času! Poslanci so si gledé na oboje v strahu, vlada in najbolj minister za državne finance pa ima poguma, da ga že tudi nas postaja strah. Za občila, železnice na Dunaji, bode treba iz državnih kas 41 milj., koliko pa jih požre nova veljava, tega ne vé nihče. Upajmo, da ne preveč!

Česko. Da-si deželni zbor v Pragi ne mara českonemške sprave v sedanjí obliki, vendar vlada ne odjenja od nje ter sedaj na svoje roke ustanovi novo c. kr. okrajno sodnijo v Teplici — za nemške okraje. Zoper to ugovarja sedaj vse česko ljudstvo, nemški veljaki smejejo pa se v pest, češ, da je vlada na Dunaji sedaj že po polnem na njih strani.

Stajarsko. Na novo gre govorica, da stopi ces. namestnik v Gradci, baron Kübeck v pokoj, na njegovo mesto pa pride neki baron Puthon, sedaj ces. namestnik v Linci. Mi se ne verjamemo, pa tudi ne želimo take spremembe. Najbrž je ona le »pobožna želja« nemških nacionalcev. V Gradci je umrl dr. Biederman, dekan in profesor na c. kr. vseučilišču. Izmed vseh nemških profesorjev je bil menda on edini prijatelj slov. dijakov na tem vseučilišču in vendar se na njen največ slov. mladeničev pripravlja za državne službe.

Koroško. Vojno ministerstvo je odločilo, da v koroškem pešpolku št. 7 slov. jezik ne velja na dalje za drugi polkovni jezik. V njem neki ne služi na sto več, kakor 10 slov. vojakov in še ti znajo vsi (?) nemški. Da je to na veliko veselje nemškim liberalcem, razumeje se lahko. — Slavnost slov. društva »Straža« je bila večeraj v Celovci veličastna in je tajnik kranjske c. kr. kmetijske družbe, Gustav Pirč, s privolenjem ministra za poljedelstvo govoril o gospodarskih rečeh.

Kranjsko. Dopoldne volitve v mestni zastop. vršijo se v Ljubljani letos gladko, po volji »Slov. društva«, vdeležuje se pa jih le malo, pičlo malo volilcev. V tretjem razredu n. pr. je 1031 volilcev, prišlo pa jih je samo 171 na volišče. — Slovenci imajo v deželnem zboru sicer večino, toda razcepili so se v troje klubov in po vrhu se je ostalo nekaj »divjakov«, ni pa vseh slov. poslancev več, kakor 24. To nam je prava podoba slov. sloge!

Primorsko. V deželnem zboru v Gorici se ne krati pravica slov. jeziku ter govori vsak poslanec lahko v slovenskem ali italijanskem jeziku. Slov. poslanci pa torej govoré tudi le slovenski. Kedaj bode tako v Gradci našim mogoče?

Tržaško. Država ima v Trstu nekaj ljudskih sol na svoje stroške, kaj takega ne obstoji menda v nobenem drugem mestu. V teh solah so obhajali v nedeljo tudi Radeckija spomin; se ve, da v laških t. j. mestnih solah tega niso storili, kajti Radecky je bil avstrijski domoljub.

Isterško. V Opatiji je bil v nedeljo shod volilcev prof. Spinčiča. Poročal jim je o svojem delovanju pa kriv menimo, da ni bil on, če jim ni mogel poročati veselih rečij. Volilci so mu izrekli popolno priznanje.

Hrvaško. Tiskovne razmere v Zagrebu niso posebno vabljive: Državno pravdníštvo je n. pr. zaplenilo zadnjo številko »Prijatelja naroda«, ob enem pa je sod-

nija zaprla urednika in vodjo tiskarne je obsodila na 200 fl. kazni. In vse to zavoljo par »nesrečnih« vrstic!

Ogersko. Poslanec Pazmandy ni po volji, da je predsednik v ogerskem ministerstvu, grof Szapary bil na Dunaji, ko so odkrili spomenik maršala Radecky. Grof Szapary pa mu je odgovoril, da dela po svoji vesti, ne vpraša pa, kaj da poreče kdo iz »nevoljne levice« k temu, kar izpozna on za dobro. — Vlada misli na novo ustanoviti najdenišnico v glavnem mestu. Žal, da se množi število spridenih mater.

Vunanje države.

Rim. Dne 22. aprila obhajal je učeni dr. Rossi svojo 70letnico; on je leta 1844 našel velike katakombe sv. Kalista t. j. podzemeljska grobišča prvih kristijanov, v katerih so obhajali o preganjanjih tudi službo božjo. Iz vseh delov sveta so mu došle čestitke, najbolj iz učenih krogov.

Italijansko. Novo ministerstvo je sicer že imenovano, toda malo ima upanja, da se vzdrži, kajti manjka mu moža, ki polni državne kase z denarjem. — Vlada je dala ostro povelje, da se v nedeljo, dne 1. maja, ne smejo delavci zbirati ter nikjer javno govoriti in žuga jim z ostrim zaporom, ako se pregrešijo zoper to. Ne dano kaj na tako povelje.

Francosko. V ponedeljek večer je vzletela v Parizu tista gostilna v zrak, v kateri so ujeli anarchista Ravachola. Ostirja je odtrgalo obe nogi, njegova žena pa je zblaznela, vrhu tega je še ranjenih več ljudi. — Misi se, da bode treba anarchiste postaviti pred vojaško sodnijo t. j. brez dolgih preiskav spraviti jih iz sveta. Delavcem so vzeli upanje na nebesa, kaj čuda, če jih iščejo sedaj oni, pa po svoje, na zemlji!

Anglesko. Kraljica Viktorija se je podala na Nemško, v Darmstadt. Visoka gospa stoji že visoko v letih, vendar pa je še čila ter jej ni poznati njenih let.

Nemško. Državni kancelar, grof Caprivi je prišel te dni na Česko ter ostane v Karlovih varih dalje časa. — Davkov je tudi nemški državi že premalo, zato misli vlada »vrvnati« in razdeliti dolžnosti plačevanja. Ta vrvnava meri pa pač le na povišanje davkov.

Rusko. Vlada izdeluje načrt postave, po kateri bode mogoče tudi ženskam podedovati premoženje; doslej jim je bilo to le malo mogoče. — Prepoved, da se žito ne sme prodati iz države ven, raztegnila je vlada tje do jeseni.

Rumunsko. Država rumunska je sicer majhna, toda vojakov mora imeti in tudi kasarne za-nje. Sedaj jej je treba pri 25 milj. za nove puške in nekaj vojašnic. Težavo pa ima jih dobiti.

Bolgarsko. Te dni so našli v Ruščuku stiri najst bomb, polnih dinamita, pri nekem Gasabetu. Bombe so bile namenjene za sultana v Carigradu in za kneza Ferdinanda ter njegove ministre. Ni verjetno.

Turško. Sultanu se prigovarja, naj stopi v zvezo z ruskim carom in z francosko republiko. Tako bi bilo za-nj še najbolj varno. Črnogorski knez Nikita ima nalogo, da pregovori sultana k taki zvezi. Ne vemo, če mu bode v tem sreča mila.

Grško. Stranka Delyanisa, prejšnjega ministra, dela na vse pretege za svojega mojstra, toda tudi sedanjí ministri ne držijo rok križem in zato ubogi volilci nimajo miru. Bilo je neki že tudi pretépanja med pristasi nasprotnih strank.

Afrika. V Sansibaru je prišlo do pobojev med katoliki in protestanti. Zadnje podpira nemška država, s katoliki pa držijo bojla mahomedanci. Kaj je resnice na tem, ni mogoče še izvedeti, kajti poročila si gledó na vskrižje.

Amerika. Volitve predsednika republike »združe-

nih držav bodo še le v jeseni, vendar pa se delajo že sedaj priprave za-nje. Dela pa se iz ene strani za Clevelanda, iz druge pa Harintona. Ne zna se, katera stranka da zmaga, toda srečna je tista, ki zmaga, kajti nje moške dobé potem mastne službe, se ve, da na stroške države. Taka je ondi »šega«.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

Predgovor.

»Na božjo pot v Jeruzalem!« Ubogo, skrbi- in žalostipolno srce strepeta radosti pri teh veselih glasovih! Na božjo pot v Jeruzalem!

Kako bi tudi drugače zamoglo biti! Dragi kristjan, le pomisli, od Tvojih solskih let do sedaj, ko to bereš, so bile Tvoje misli brezštevilkokrat v sveti deželi. V stolni, kakor v priprosti vaški cerkvi, na visoki šoli, kakor v ljudski učilnici spominjajo se svete dežele. Kristjani in tudi nekristjani mislili so, mislijo in še bodo mislili do konca sveta na sveto deželo.

Kaj je pač vzrok temu? Tam na Jutrovem je stal prvi raj človeškega roda, tam so se pokazale očividno strašne kazni božje zoper trdnovratneže od bratomornega Kajna do izdajalca Judeža. Celi stari zakon ima na Jutrovem svoj začetek in konec. Iztotako se tu z angeljskim petjem začena in s strašnim umorom, da se še ga solnce sramuje in otemni, na Golgoti spočenja novi testament, naše odrešenje.

Nazaret, Betlehem, Jeruzalem! Te besede so vir najlepše tolažbe, najveselejšega upanja krščanskega, vir miru izraz vseh želja.

Radi tega hrepenelo je od nekdaj brez števila ljudi v sveto deželo. Minolo bode kmalo 800 let, ko so vsplamtela srca vseh evropskih narodov za svobodo sv. dežele, ki je ječala pod kopitom turških konjskih čet, ko so se pričele križarske vojske za svobodo svetega mesta Jeruzalema. Hrabrih vitezov ni nič zadrževalo niti ljubezen do starišev, žene in domovine, niti misel na križe in težave po suhi zemlji in na morji. Pač je solnce hudo pripekalo, pač je bila žeja strašna in hudo so tiščali viteški železni oklopi; vendar naprej so hiteli skoz strašne puščave osvobodit svetih mest.

To navdušenje je potihnilo. Evropa je neverna postala, nevaležna hči matere sv. cerkve. Vendar so bili vsikdar verni kristjani, ki so prihajali iz celega sveta molit v Jeruzalem. V novejših časih posebno se je navdušenje za-nj zopet močno vzdignilo.

Pač je sedaj potovanje lažje, kakor nekdaj, vendar nikdo naj ne misli, da je brez težav in nevarnostij, in kdor zdrav ni, iskal bi tam morebiti grob. Ali če težave pridejo, tedaj se spominja romar, da je tudi Odrešenik tukaj trpel in kri prelival, ne spodobilo bi se pa za učenca tam omagovati, kjer je mojster zmagoval v trpljenji.

Pisatelj teh vrstic dovršil je to božjo pot od 19. marseja do 11. majnika l. 1889 in priznava, da so se njegove nade več kakor spolnile. Kar je gledal krasnega in slavnega na širokem svetu, to mu je bilo že iz knjig znano, ali kar je srce čutilo, tega ne bil si bi poprej nikdar mislil. Raji, kakor zgubi te spomine, zgubi raji še, recimo: enkrat toliko, kar je stalo potovanje*) in prenese radostno še enkrat toliko težav.

*) Kdor hoče potovati po Jutrovem, naj si pripravi povprek za en teden najmanj 100 glđ.

Tukaj podajem čitateljem »Slov. Gosp.« kratek dnevnik romarja Jeruzalemskega. Ne bodem ga polnil z dolgimi zgodovinskimi in starinoslovnimi razpravami, marveč na kratko načrtal občutke romarja in dodal, kar sem sam doživel.

In še drug namen imam! Očetje frančiskani, varuhi božjega groba, so res vredni naše dejanske ljubezni in velikonočni čas je. Krajearji, katere naši ljubi otroci položijo k nogam Odrešenika, kedar samo zavestno v novi obleki priromajo »k božjemu grobu« v farni cerkvi, ti krajearji so iz Avstrije skoraj edina podpora za sveto deželo. Da bi pač tudi letos bila prav obila!

Smešnica Več mož sedi pri mizi, ki stoji v krčmi tik kuhinje in iz nje je okno v hišo. V tem, ko si vsakdo izmed pivcev naroči kaj za večerjo, ostane naš Jurij samo pri kupici vina. »Kaj«, vpraša ga zato Zavrlov Tone, »kaj, Jurij, ali ti nocoj nič ne diši za večerjo?« »Diši«, odvrne Jurij, »toda sit sem že vaše večerje, sit do nosa«.

Razne stvari.

(Odlikovanje.) Nj. veličanstvo svitli cesar je podelil ministru za uk in bogočastje, dr. baronu Gautsch veliki križ reda sv. Leopolda.

(Radecky.) Častništvo pešpolka št. 47 v Mariboru je priredilo zadnjo nedeljo spomenico maršala Radeckija ter so se, na posebno povabilo, je udeležili tudi mil. knezoškofof, dr. Mihael Napotnik. V vzvišenih besedah so v tem mil. knezoškofof poslavlili očeta Radeckija za uzor avstrijskega domoljuba in krščanskega vojaka, posebej pa še tudi zasluge c. kr. polka št. 47.

(Zlata poroka.) V nedeljo, dne 24. aprila je obhajala rodbina Tscheligija v Mariboru zlato poroko gospoda Franca in gospe Marije Tscheligi. Le-ta rodbina je jako imovita in je tudi slov. ljudstvu dokaj prijazna.

(Poroka.) V ponedeljek, dne 25. aprila je bila v stolni cerkvi v Mariboru poroka g. dr. Ivana Rudolf, odvetnika v Konjicah in gospiće Jozefine, hčere dr. Janez Smecca, odvetnika v Mariboru. Obe rodbini ste na lepem glasu pri slov. ljudstvu.

(Šmarnice.) V Mariboru bodo v meseci maju letos v stolni cerkvi šmarnice, kakor doslej, po večerih in pridige ima o njih o. Anton Schlosser, iz reda oo. jezuitov v Št. Andrežu na Koroskem.

(Volitve.) Občinske volitve so v Teharjih izpadle neki »v načinu Nemcem prijaznem«. Nemski listi so vsled tega polni veselja, ali če se pomisli, da se je vdeležilo teh volitev samo 60 izmed 262 volilcev in se ti na povelje iz »nemških« Štor, ni že le v tem toliko veselja za Nemce, pač pa kaže, da doslej v tej občini ni vse v redu in v prvi vrsti, da se volitve ne razglasijo v redu. Občinski sluga ima slej, kakor prej v tej občini »komando«.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali gg.: Jakob Canjkar, župnik v Ormoži 5 fl. Fr. Munda, kaplan v Ormoži 3 fl. in prijatelj v Ljutomeru 2 fl. 38 kr.

(Slov. uradovanje.) Mestni urad v Celji se brani odpisovati na slov. pisma v slov. jeziku. Na pritožbo neke stranke pa je namestništvo v Gradci razsodilo, da je to dolžen storiti.

(Občni zbor) moške podružnice sv. Cirila in Metoda v Šentjurju na j. ž. je bil zadnjo nedeljo jako zanimiv in so k temu pripomogli posebno še gostje iz Celja in Šmarja. Za društvo se je nabralo 50 glđ. V odbor je stopil g. F. Praunseis na mesto g. V. Jarca, ki je šel lani za nadučitelja v Braslovče.